

РЕШЕНИЕ

24. 06. 2025

г. Агрыз

КАРАР

№ 44-3

«Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» берәмлеге милкендә булган муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү hәм эш итү тәртибе турында Нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзиadarәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның 131-ФЗ номерлы, «Дәүләт hәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 елның 178-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге hәм кече hәм урта эшкуарлық субъектлары арендалый торган күчемсез мөлкәтне читләштерү үзенчәлекләре турында hәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзgәрешләр керту хакында» 22.07.2008 елның 159-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзgәрешләр керту турында» 20.03.2025 елның 35-ФЗ номерлы Федераль законнары, «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтен хосусыйлаштыру турында» 26.07.2004 елның 43-ЗРТ номерлы, «Татарстан Республикасында жирле үзиadarә турында» 28.07.2004 елның 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары нигезендә, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» берәмлеге милкендә булган муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү hәм эш итү тәртибе турында Нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» берәмлеге милкендә булган муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү hәм эш итү тәртибе турында Нигезләмәне раслау турында» Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Советының 2020 елның 06 мартандагы 46-3 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге карарны «Интернет» мәгълumat-телекоммуникация чeltәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълumatының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Эгерже муниципаль районының рәсми сайтында (<http://agryz.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

4. Элеге карарның үтәлешен контролъдә тотуны Татарстан Республикасы
Әгержे муниципаль районы Советының жир һәм мәлкәт мәнәсәбәтләре, экология,
табигый ресурслар һәм аграр мәсьәләләр буенча дайми комитетына йөкләргә.

Муниципаль район башлыгы урынбасары,
Совет Рәисе урынбасары

 И.И. Ямалиев

**«Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы» милкендә булган
муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм
эш иту тәртибе турында
Нигезләмә**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы» милкендә булган муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм эш иту тәртибе турында әлеге нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендалый торган күчемсез мөлкәтне читләштерү үзенчәлекләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2008 елның 22 июлендәге 159-ФЗ номерлы, «Дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләр турында» 2002 елның 14 ноябрендәге 161-ФЗ номерлы, «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы, «Конкуренцияне яклау турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 2008 елның 08 ноябрендәге 195-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Автономияле учреждениеләр турында» 2006 елның 03 ноябрендәге 174-ФЗ номерлы Федераль законнары, «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтен хосусыйлаштыру турында» 2004 елның 26 июлендәге 43-ЗРТ номерлы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законнары, «Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге Нигезләмә белән билгеләнә:

- муниципаль мөлкәт составы;
- муниципаль мөлкәткә ия булуның, аннан файдалануның, идарәнең һәм аның бурычларының төп максатлары һәм бурычлары;
- муниципаль милеккә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм эш иту мәсьәләләре буенча жирле үзидарә башкарма органнарының төп функцияләре һәм вәкаләтләре;
- районның муниципаль милкен, шул исәптән хужалык альп бару хокукинда муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә оператив идарә иту хокукинда ия булу, алардан файдалану, идарә иту һәм эш иту тәртибе;
- муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру, аны арендага бирү, субарендага бирү

həm tüləusəz faydalanan tərtibə;

- hujżalıq şəhərgətərənən ustaw kapitallarında rayonnyıç akcionalarə (ələşlərə) belən idarə itü həm əsh itü tərtibə;
- municipal məlkətne yoxka chıgaru tərtibə;
- municipal məlkətne isəpkə alu tərtibə həm annan faydalananu tikşerəp toru tərtibə;
- municipal miləktən faydalananudan kərgən kəremnərnəne rayon bədəjətyına əlibərəy tərtibə.

1.3. «Tatarstan Respublikası Əgerjə municipal rayonları» municipal berəmləgenənən municipal milke bulyip «Tatarstan Respublikası Əgerjə municipal rayonları» municipal berəmləgenənən (alga taba - rayon) milək xokukyndagı məlkətə tora.

Municipal miləktəge məlkət hujżalıq alıyp baru xokukynda municipal unitar şirkətielərgə həm municipal учрежdenielərgə, Russia Federasiyasenənən qazdanlıq zakonnarı həm əlegə Nigəzləmə nigəzenndə operativ idarə xokukynda berketelə.

Municipal predpriatielərgə həm учрежdenielərgə berketelməgən rayon bədəjətyə akchalarnı həm bашka municipal məlkətne rayon kaznası təzi.

1.4. Rayonnyıç municipal milkenndə bulyrga mömkin:

- municipal rayon ciklərendə elektr belən təəmin itü əchen bilgeləngən məlkət;
- qırlep ciklərendəge torak punktlar ciklərennən tysh xəzmət kürsətu əchen qırlep ehemiyəttəge avtomobil yolları, shulay uk monday avtomobil yollarına xəzmət kürsətu əchen bilgeləngən məlkət;
- pəssajirlar tənəsirəty həm municipal rayon territoriyasendə qırlekler arasında xalıkkə tənəsirət xəzmətə kürsətu əchen bilgeləngən məlkət;
- municipal rayon territoriyasendə gadəttən tysh xəllər nətiğələren kisətu həm bəterə əchen bilgeləngən məlkət;
- municipal rayon territoriyasendə şəhərətən tysh xəllər nətiğələren kisətu həm bəterə əchen bilgeləngən məlkət;
- hərkəm əchen məmkin bulgan həm tüləusəz məktəpkəchə, bəşlanğıç gomumi, təp gomumi, urta (tulı) gomumi beləm birüne təəmin itü, shulay uk kanikulalar vəkətyndə balalarğa əstəmə beləm birü həm yəl itüne oeshşyru əchen bilgeləngən məlkət;
- municipal rayon territoriyasendə aşıggıç medisiina yardəme kürsətu (sanitar-aviasiya yardəmennən tysh) əchen bilgeləngən məlkət, ambulatoriya-poliklänika, stacionar-poliklänika həm xastahanə учрежdenielərendə berençel medisiina yardəme kürsətu, yəkləlek chorındə xatyn-kyzlarğa medisiina yardəme kürsətu əchen bilgeləngən, bala tapkanınan soñ həm vəkətyndə;
- kənkürəş həm sənəgətə kaldıklärınlı utiləşterü həm əşkərtü əchen bilgeləngən məlkət;
- municipal rayon territoriyasendə kumur urınnarınlı totu həm rituall xəzmət kürsətülərnəne oeshşyru əchen bilgeləngən qırlep kishərləkləren də kertep, məlkət;
- qırlekara kitapxanələr məlkət;
- Russia Federasiyası zakonnarı nigəzenndə alarныıç tarixi-mədəni ehemiyəte

категориясенә бәйсез рәвештә мәдәни мирас объектлары (алга таба - мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр);

- физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен билгеләнгән мәлкәт;
- муниципаль район составына керүче җирлекләрне ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәт курсатуләре өчен билгеләнгән мәлкәт;
- муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен кирәклө мәлкәт;
- федераль законнар нигезендә муниципаль районның муниципаль милкенә кертелгән җир кишәрлекләре;
- ике һәм андан күбрәк җирлек территориясенә яисә муниципаль районның авылара территориясенә урнашкан буалар, су белән капланган карьеrlар;
- муниципаль район территориясенә җирле әһәмияттәге дәвалуа-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны булдыру, үстерү һәм тәэмин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;
- халыкны һәм муниципаль район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау оештыру өчен билгеләнгән мәлкәт;
- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау өчен билгеләнгән мәлкәт;
- муниципаль район территориясенә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү өчен билгеләнгән мәлкәт, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү өчен.

1.5. Район милкендә билгеләнгән милек булырга мөмкин:

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очракларда районның җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен;
- Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитетының норматив хокукий актлары нигезендә районның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәэмин итү өчен (алга таба - район Башкарма комитеты).

2 бүлек. Муниципаль мәлкәткә ия булу, андан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль милектәге мәлкәтне идарә итүнен һәм аның белән эш итүнен максатлары түбәндәгеләр була:

районның җирле үзидарә органнарының матди-финанс нигезләрен ныгыту;

районның социаль-икътисадый үсеше өчен файдаланыла торган муниципаль милектәге күчемсез мәлкәтне үрчетү һәм аның торышын яхшырту;

район бюджеты керемнәрен арттыру;

гражданлык-хокукий килешүләр буенча районның йәкләмәләрен тәэмин итү.

2.2. Максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычлар билгеләнә:

- файдаланылмый торган милек объектларын граждан әйләнешенә кертү, алардан файдалануның нәтижәлелеген күтәрү исәбенә район бюджетына салым булмаган кергемнәрне арттыру;

- муниципаль милекне саклап қалу һәм арттыру, аның белән идарә итү һәм эш итү район бюджетына керемнәрне, шулай ук халыкның ижтимагый ихтыяжларын тәэммин итү өчен кирәkle мәлкәтне жәлеп итүне тәэммин итә;
- район милкенең структурасын оптимальләштерү;
- хужалық жәмғиятләрендә унитар предприятиеләрнең һәм муниципаль учреждениеләрнен, муниципаль өлешләрнен (акцияләр пакетларының) мәлкәт комплексларыннан керемнәр алу;
- предприятиеләргә һәм учреждениеләргә мәлкәтне беркету шартларының үтәлешен тикшереп тору, ышанычлы идарәгә, арендага, сату-алу шартнамәләренә, хосусыйлаштыру планнарына тапшыру;
- милеккә идарә итүнең норматив-хокукый базасын камилләштерү, мәлкәткә нәтижәле идарә итүне, базар инфраструктурасын һәм икътисадның дәүләтнеке булмаган секторын үстерүне тәэммин итә торган оештыру һәм финанс шартларын булдыру;
- район милкен тәшкил итүче мәлкәтне объектив исәпкә алу һәм аның хәрәкәте;
- Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар нигезендә башка бурычлар.

3 бүлек. Муниципаль милекне формалаштыру

3.1. Районның муниципаль милке чыганаклар исәбеннән, законнарда, башка норматив хокукый актларда, шул исәптән жирле үзидарә органнарында билгеләнгән нигезләрдә һәм тәртиптә, шулай ук федераль һәм республика милкендәге һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәkle объектларны район милкенә тапшыру исәбеннән формалаштырыла.

3.2. Социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, әлеге объектларга хезмәт күрсөтүче ремонт-төзелеш бүлекчәләрен муниципаль милеккә тапшыру район башкарма комитетының һәм тапшырыла торган объектлар милекчесенән уртак каары нигезендә башкарыла.

3.3. Яңа өзөрләнгән яисә яңа төзелгән милеккә аны район һәм аның халкы мәнфәгатьләрендә файдалану хокуку гамәлдәге законнар һәм башка хокукый актлар нигезендә район тарафыннан сатып алына.

3.4. Муниципаль мәлкәттән файдалану нәтижәсендә алынган жимешләргә, продукциягә, керемнәргә милек хокуку район тарафыннан гамәлдәге законнарда, башка хокукый актларда яисә тиешле шартнамәдә (хокук билгели торган документ) каралган нигезләрдә сатып алынырга мөмкин.

3.5. Гражданнар һәм юридик затлар милкендәге мәлкәтне муниципаль милеккә мөрәҗәгать итү, әлеге мәлкәт хакының һәм башка зыяннарның хакын законнарда билгеләнгән тәртиптә түләтеп, закон нигезендә башкарыла.

3.6. Муниципаль мәлкәткә милек хокуку район башкарма комитеты каары буенча муниципаль мәлкәтне читләштергәндә башка затларга, муниципаль милеккә милек хокукуннан баш тартканда, аның үлемендә яисә юкка чыгарылганда һәм законда каралган башка очракларда муниципаль мәлкәткә милек хокукун югалткан очракта туктатыла.

3.7. Муниципаль мәлкәтне мәжбүри тартып алу, законда каралган нигезләрдә

башкарылган очраклардан тыш, рөхсәт ителми:

- йөкләмәләр буенча муниципаль мөлкәткә түләттерү;
- закон нигезендә муниципаль берәмлекнеке була алмаган мөлкәтне читләштерү;
- күчемсез муниципаль мөлкәтне ул урнашкан жир кишәрлеген законлы нигездә тартып алуга бәйле рәвештә читләштерү;
- законда каралган башка очракларда.

3.8. Жирле үзидарә органы тарафыннан йөкләмәләр буенча аңа түләтүләр алу юлы белән муниципаль мөлкәтне алу, әгәр түләтүне кире кайтаруның законда яисә шартнамәдә каралмаган булса, суд каары нигезендә башкарыла.

3.9. Түләү мөрәҗәгать итә торган муниципаль мөлкәткә милек хокукуы тартып алынган муниципаль мөлкәткә милек хокукуы барлыкка килгән вакыттан туктатыла.

4 бүлек. Муниципаль мөлкәт милекчесенең хокукларын гамәлгә ашыру

4.1. «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге аның карамагындагы мөлкәтнең милекчесе булып тора, үз мөлкәтенә ия булу, андан файдалану һәм аның белән эш итү хокукларын гамәлгә ашыра.

4.2. Районның муниципаль мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү тәртибен, предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү турында каарлар кабул итү тәртибен билгеләү Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитетының аерым компетенциясендә.

4.3. Район Башкарма комитеты компетенциясенә керә:

- муниципаль милекне булдыруны тәэмин итү, мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендә жирле үзидарә башкарма органнары эшчәнлеген тикшереп торуны гамәлгә ашыру;
- жир кишәрлекләреннән тыш, муниципаль милеккә мөлкәт сатып алу турында каарлар кабул итү;
- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгеләү, аларның уставларын раслау, муниципаль учреждениеләрне финанслауны тәэмин итү, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итү, контракт нигезендә билгеләү һәм аларның житәкчеләрен биләгән вазыйфаларыннан азат итү;
- законнарда, «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставында (алга таба - район Уставында) каралган башка вәкаләтләрне үтәү;
- муниципаль мөлкәтне хужалык алыш баруга һәм оператив идарәгә беркетү;
- жир кишәрлекләреннән тыш, муниципаль мөлкәтне Татарстан Республикасы милкенә, башка муниципаль берәмлекләргә һәм федераль милеккә тапшыруны оештыру;
- житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларны муниципаль милеккә кабул итүне гамәлгә ашыру, муниципаль милеккә районның норматив хокукый актларында каралган тәртиптә башка объектлар сатып алу;

- сәнәгать жирләрен һәм башка махсус билгеләнештәге жирләрне авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләргә күчерү турында каарлар проектларын өзөрләү;
- жир кишәрлекләрен, шул исәптән сатып алу юлы белән, муниципаль ихтыяжлар өчен тартып алу;
- законнарда, район Уставында каралган башка вәкаләтләрне үтәү;
- хужалык алыш бару хокукуында күчемле һәм қучемсез мәлкәтне муниципаль предприятиеләргә беркетелгән гамәлгә куючы һәм милекче функцияләрен гамәлгә ашыру, моңа беркетелгән муниципаль мәлкәтнең тиешенчә файдалануын һәм сакланышын тикшереп тору функцияләрен дә кертеп;
- оператив идарә итү хокукуында күчемле һәм қучемсез мәлкәтне муниципаль учреждениеләргә беркетелгән милекче функцияләрен гамәлгә ашыру, моңа беркетелгән муниципаль мәлкәтне тиешенчә файдалануны һәм саклауны тикшереп тору функциясе дә керә.

5 бүлек. Жиргә муниципаль милек

5.1. Гамәлдәге законнар нигезендә башка субъектларның милке булмаган жир һәм табигать ресурслары муниципаль милеккә карый тортган район чикләрендә.

5.2. «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге жирләрен биләү, алардан файдалану һәм эш итү тәртибен билгеләү район Башкарма комитеты карамагында.

5.3. Эгерже муниципаль районында гомуми файдаланудагы жирләр (юллар, яр буйлары, парклар, урман парклары, бакчалар, сулыклар, пляжлар), табигать һәйкәлләре жирләре, сәламәтләндерү һәм тарихи-мәдәни билгеләнештәге жирләр, жир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өчен бирелгән жирләр, законлы нигезләрдә вакытлыча файдаланудагы жир кишәрлекләре тартып алынмаска тиеш.

5.4. Район чикләрендә урнашкан үзләштерелгән жир кишәрлеге милекчедән муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алу юлы белән тартып алынырга мөмкин.

5.5. Жир кишәрлекенең бер өлешен муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алу бары тик милекче ризалығы белән генә рөхсәт ителә.

5.6. Муниципаль ихтыяжлар өчен тартып алынырга тиешле жир кишәрлеге милекчесе, килешүне алуга ирешү яисә кишәрлекне сатып алу турында суд тарафыннан каар кабул ителүгә кадәр кишәрлекне тартып алу турындағы каарны дәүләт теркәвенә алган мизгелдән башлап, кишәрлекне биләргә, аннан файдаланырга һәм үз тәртибендә кулланырга мөмкин.

5.7. Хужасы белән килешү буенча, аңа муниципаль ихтыяжлар өчен алына тортган жир кишәрлеге, муниципаль жир фонды составыннан башка жир кишәрлеге урынына сатып алына тортган кишәрлекнең сатып алу бәясенә аның бәясен исәпкә алыш бирелергә мөмкин.

5.8. Район чикләрендә урнашкан жир кишәрлек, әгәр кишәрлек авыл хужалығы житештерүе йә төзелеш өчен билгеләнгән булса һәм, әгәр озаграк срок законда билгеләнмәгән булса, өч ел дәвамында тиешле максат өчен файдаланылмаса, милекчедән тартып алынырга мөмкин. Бу чорда кишәрлекне үзләштерү өчен кирәkle вакыт кертелми, шулай ук мондый файдалануны кире кага

торган хәлләр аркасында кишәрлек тиешенчә файдаланыла алмый.

6 бүлек. Муниципаль унитар предприятиеләр

6.1. Районның муниципаль унитар предприятиесе - мәлкәте муниципаль милектә булган һәм хужалык эшләре алыш бару хокукуында предприятиегә караган мөстәкыйль хужалык итуче субъект һәм ул, Граждан кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә торган чикләрдә предприятиегә хужа булу, аннан файдалану һәм эш итү өчен беркетелә.

6.2. Муниципаль унитар предприятие төзелә:

- район ихтияжларын канәгатъяндерү һәм табыш алу максатларында продукция (товарлар) житештерү, хезмәтләр күрсәтү;
- хосусыйлаштыруга тыелган мәлкәттән, шул исәптән районның техноген, экологик яисә башка иминлеге өчен кирәклे мәлкәттән файдалану, транспорт эшчәнлеген тәэммин итү, стратегик мәнфәгатьләрне гамәлгә ашыру;
- табышны чикләү юлы белән минималь бәяләр буенча социаль бурычларны хәл итү;
- эшчәнлекнең дотацияләнә торган аерым төрләрен гамәлгә ашыру, зыяны производстволар алыш бару;
- район инфраструктурасының тотрыкли эшләвен тәэммин итү, шулай ук төп куллану товарлары, ресурслары һәм хезмәт күрсәтүләр базарын тәэммин итү;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка максатлар.

6.3. Муниципаль унитар предприятиене төзү, бетерү яки үзгәртеп корутурында карап район Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

6.4. Муниципаль унитар предприятиеләр белән идарә итү күздә тотыла:

- муниципаль унитар предприятиеләр структурасын һәм санын оптимальләштерү;
- предприятиеләр үсешенең фараз күрсәткечләрен еллык эшләү;
- Устав һәм финанс-хужалык эшчәнлеге нәтиҗәләрен мониторинглау, шул исәптән статистик исәпкә алу күрсәткечләре нигезендә;
- предприятиеләргә хужалык алыш баруга тапшырылган мәлкәтнең сакланышын һәм максатчан файдалануын тикшереп тору;
- предприятиеләр житәкчеләре эшчәнлеген бәяләү;
- баланс комиссияндә предприятие житәкчесенең еллык хисабы;
- гамәлгә кую документларына, житәкче белән контрактка үзгәрешләр керту туринда, предприятиене эчке һәм тышкы реструктуризацияләү, реформалау һәм (яисә) үзгәртеп корутуринда, предприятие житәкчесен алмаштыру туринда караплар кабул итү.

6.5. Район Башкарма комитеты муниципаль предприятиеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгеләнә һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфаларыннан азат итә. Район башкарма комитеты хужалык алыш бару хокукуында күчемле һәм күчемсез мәлкәт предприятиесенә беркетелгән гамәлгә куючы һәм милекче функцияләрен башкара, моңа беркетелгән муниципаль

мөлкәтнең тиешле кулланылышын һәм сакланышын тикшереп тору функциясе дә керә.

6.6. Хужалық алып бару хокукунда муниципаль унитар предприятие беркетү предприятие эшчәнлеге һәм мөлкәтне кабул итү-тапшыру актында шартнамәдә ҹагыла.

Кабул итү-тапшыру шартнамәсеге һәм акты З нөхәдә төзелә, хужалық алып баруга тапшырыла торган мөлкәтне тулысынча тасвирауда булырга тиеш.

Унитар предприятие үзенең йөкләмәләре буенча аңа караган барлық мөлкәт белән жавап бирә.

Унитар предприятие аның мөлкәте милекчесенең йөкләмәләре буенча жаваплылык тотмый.

6.7. Муниципаль мөлкәт предприятиесенә хужалық алып бару хокукунда фактта тапшыру вакытыннан алып предприятиегә мөлкәтне исәпкә алу, инвентарьлаштыру һәм саклау бурычларын күчерү күчә.

6.8. Район хужалық карамагындагы мөлкәттән файдаланган өчен, эшчәнлек төренә бәйле рәвештә, муниципаль предприятиеләрнең чиста табышыннан район бюджетына ел саен түләүләр күләмен билгеләргә хокуклы.

6.9. Предприятие хужалық эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләү максатларында квартал саен район Башкарма комитетында бухгалтерлык хисабын тапшыра.

6.10. Предприятиенең финанс-хужалық эшчәнлеге нәтижәләре район Башкарма комитетының баланс комиссияләрендә карала.

6.11. Мөлкәтне нәтижәсез файдаланган яисә аннан предприятие уставында билгеләнгән эшчәнлек максатлары һәм төрләре нигезендә файдаланмаган очракта, район башкарма комитеты предприятие житәкчесенә дисциплинар йогынты ҹараларын куллану, предприятиене үзгәртеп оештыру, бетерү, предприятие Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы мәсьәләне тәкъдим итәргә хокуклы.

6.12. Муниципаль предприятие житәкчесе вазыйфасына билгеләү район Башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсеге белән гамәлгә ашырыла.

6.13. Предприятиенең финанс-хужалық эшчәнлеген тикшерү районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.14. Юридик затның мөлкәти комплексы буларак предприятие муниципаль милек реестрында кертелергә һәм исәпкә альнырга тиешле объект булып тора.

7 бүлек. Муниципаль учреждениеләр

7.1. Районның муниципаль учреждениесе - гражданнарның сәламәтлеген саклау, физик культураны һәм спортны яисә коммерциягә карамаган характердагы башка функцияләрне үстерү максатларында муниципаль милек нигезендә идарәчел, социаль-мәдәни, мәгариф һәм фәнни максатларны гамәлгә ашыру өчен төзелгән һәм тулысынча яисә өлешчә район бюджетыннан финансдан торган коммерциягә карамаган оешма.

7.2. Район Башкарма комитеты муниципаль учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен

хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфаларыннан азат итә.

Район Башкарма комитеты төzelә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючи булып тора, күчемле һәм күчесез мәлкәт учреждениесенә оператив идарә хокуқында беркетелгән милекче функцияләрен дә кертер, беркетелгән муниципаль мәлкәтне тиешенчә файдалануны һәм саклауны тикшереп тору функциясен дә кертер башкара.

7.3. Учреждение милке район милкендә һәм ул оператив идарә хокуқында оешмага карый.

7.4. Милек оператив идарә иту хокуқында беркетелгән Учреждение учреждениенең гамәлгә кую документлары, милекченең биренмәре һәм мәлкәтне билгеләү буенча билгеләнгән эшчәнлек максатлары нигезендә аларга хужа була, файдалана һәм житәкчелек итә.

7.5. Учреждение үз карамагындағы акча чаралары белән үзенең йөкләмәләре буенча жавап бирә. Алар житәрлек булмаганды, кредиторларның таләпләре район муниципаль казнасы хисабына суд каарлары нигезендә канәгатьләндерелә.

7.6. Оператив идарә иту хокуқында мәлкәтне муниципаль учреждениеләргә беркетү учреждениенең гамәлгә кую документларында һәм мәлкәтне кабул иту-тапшыру актында чагыла.

7.7. Муниципаль мәлкәтне фактта тапшыру мизгеленнән башлап, учреждениегә оператив идарә иту хокуқында мәлкәтне исәпкә алу, инвентаризацияләү һәм саклау бурычларын гамәлгә ашыруга күчә.

7.8. Учреждение үзенә беркетелгән милекне саклау һәм максатчан файдалану өчен жаваплы. Бу өлештә учреждение эшчәнлеген тикшереп торуны вәкаләтле зат гамәлгә ашыра.

Мәлкәт гамәлгә кую документларында билгеләнгән эшчәнлек максатлары һәм төрләре нигезендә файдаланылмаган очракта, район Башкарма комитеты учреждение житәкчесенә дисциплинар йогынты чараларын куллану, учреждениене үзгәртеп оештыру, бетерү, аның Уставына үзгәрешләр һәм естәмәләр керту турындағы мәсьәләне каарга хокуклы.

Оператив идарә иту хокуқында муниципаль учреждениегә беркетелгән мәлкәт билгеләнеше буенча файдаланылмый торган йә баланста чагылдырылмаган мәлкәт законда һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә тартып алырга хокуклы.

7.9. Муниципаль учреждение житәкчесе вазыйфасына билгеләү район Башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән гамәлгә ашырыла.

7.10. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8 бүлек. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендалана торган муниципаль мәлкәтне читләштерү

8.1. Район кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга («Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24

июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында күрсәтелгән фәнни, фәнни-техник, инновацион эшчәнлеккә ярдәм итү дәүләт фондларыннан тыш) мәлкәти ярдәм күрсәтә. эшчәнлеген дәүләт учреждениеләре рөвешендә гамәлгә ашыруучы), муниципаль мәлкәтне биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру рөвешендә гамәлгә ашырыла, шул исәптән жир кишәрлекләре (шәхси ярдәмче хужалық, яшелчәчелек, бакчачылық, индивидуаль торак төзелеше алыш бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән тыш), биналар, корылмалар, торак булмаган биналар, жиһазлар, машиналар, механизмнар, жайламалар, транспорт чаралары, инвентарь, инструментлар түләүле нигездә, түләүсез нигездә яисә ташламалы шартларда Россия Федерациясе дәүләт программалары (ярдәмче программалары), Россия Федерациясе субъектларының дәүләт программалары (ярдәмче программалары) белән, муниципаль программалар (ярдәмче программалар) белән. Күрсәтелгән мәлкәт максатчан билгеләнеш буенча файдаланылырга тиеш.

8.2. Мәлкәт ярдәмен күрсәткән жирле үзидарә органнары, законнарда билгеләнгән тыюларны бозган килеш файдаланганда яисә аннан файдаланганда, шундый субъектларга һәм муниципаль мәлкәт оешмаларына муниципаль милек тарафыннан бирелгән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына яисә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын төзүче оешмаларга биләү яисә аннан файдалану хокукларын туктату турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итәргә хокуклы.

8.3. Эгерже муниципаль районы Башкарма комитеты кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәндә координация яисә киңәшү органнары төзегән очракта, арендага бирелә торган мәлкәтне муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруны планлаштыру турындагы норматив хокукий актларга керту турындагы карап күрсәтелгән киңәшмә һәм координация органнарына хәбәр жибәрелгәннән соң утыз көннән дә иртәрәк булмаган вакытта район Башкарма комитеты тарафыннан кабул итепергә мөмкин.

Муниципаль унитар предприятие «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арендадый торган күчемсез мәлкәтне читләштерү үзенчәлекләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2008 елның 22 июлендәге 159-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясында билгеләнгән тәртиптә таләпләргә жавап бирә торган, хужалык алыш бару хокукинда һәм арендалана торган зат тарафыннан күчемле һәм күчемсез мәлкәтне түләүле читләштерүне гамәлгә ашырырга хокуклы.

Хужалык алыш бару хокукинда муниципаль унитар предприятиегә караган арендалана торган күчемсез мәлкәт милекчесенең унитар предприятиесенә мондый мәлкәтне түләүле читләштерүгә юнәлдерелгән килешүне башкаруга ризалыгы турында карапы күрсәтелгән милекче кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәндә координация яисә киңәшү органнарына һәм мондый мәлкәтне арендаторга яисә арендаторларга хәбәр иткән көннән соң утыз көннән дә иртәрәк булмаган вакытта кабул итә.

8.4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары, «Россия Федерацияндә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән кече һәм урта

Эшкуарлык субъектларыннан тыш, арендалана торган мөлкөтне муниципаль милектән читләтеп алганда, мондый мөлкөтне сатып алуға аның базар бәясенә тигез бәядән һәм «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлеге турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә бәйсез бәяләүче тарафыннан өстенлекле хокуктан файдалана. Шул ук вакытта мондый өстенлекле хокук гамәлгә ашырылырга мөмкин, чөнки:

1) арендалана торган күчесиз мөлкәт кече һәм урта эшкуарлык субъектларына биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкөтнең һәм кече яисә урта эшкуарлык субъекты биргән көнгә арендага бирелә торган мөлкөтнең 209-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 4 өлеше нигезендә расланган исемлеккә кертелмәгән, һәм мондый мөлкөтне арендалау шартнамәсе яисә шартнамәләре нигезендә күчесиз мөлкәт өчен бер ел дәвамында һәм андан да күбрәк вакыт эчендә аның вакытлыча биләвендә һәм файдалануында яисә вакытлыча файдалануында тора;

2) арендага бирелә торган мөлкәт 209-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 4 өлеше нигезендә расланган кече һәм урта эшкуарлык субъектларына биләүгә һәм (яисә) андан файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән дәүләт мөлкәте яисә муниципаль мөлкәт исемлегенә әлеге гариза күчесиз мөлкөткә карата бирелгән көнгә кадәр биш ел һәм андан да күбрәк ел эчендә һәм күчемле мөлкөткә карата шушы гариза бирелгән көнгә кадәр оч ел эчендә кертелде;

3) «Дәүләт һәм муниципаль мөлкөтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 4 өлеше нигезендә, ә 159-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясындагы 2 өлешендә каралган очракта кече яисә урта эшкуарлык субъекты арендалана торган мөлкөтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашыру турында гаризаны биргән көнгә күчемле һәм күчесиз мөлкәт, тотрыксыз (штрафлар, пенялар) өчен аренда түләве буенча бурый юк;

4) арендалана торган биналарның мәйданы Россия Федерациясе субъектлары законнары белән билгеләнгән арендалана торган мөлкәт мәйданының муниципаль милектәге күчесиз мөлкөткә карата иң чик күрсәткечләреннән артмый;

5) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкөтнең 209-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 4 өлеше нигезендә расланган исемлегенә кертелмәгән муниципаль күчемле мөлкәт.

8.5. Эгерже муниципаль районның муниципаль милектәге мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы (алга таба - вәкаләтле орган) муниципаль милектәге мөлкөтне хосусыйлаштыру функцияләрен гамәлгә ашыруга, норматив хокукый актлар нигезендә, арендаторларның әлеге Нигезләмәнең 8.4 пунктында билгеләнгән шартларны үтәп, арендага алына торган мөлкөтне сатып алуға өстенлекле хокукын күздә tota.

8.6. Арендалана торган мөлкөтне хосусыйлаштыру шартлары турында карап кабул ителгән датадан алып ун көн эчендә «Дәүләт һәм муниципаль мөлкөтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә арендаторларга - әлеге Нигезләмәнең 8.4 пунктында билгеләнгән таләпләргә, күрсәтелгән каарның күчермәләренә,

муниципаль мөлкәтне сату-алу шартнамәләрен төзү турында тәкъдимнәр (алга таба - тәкъдим) һәм мондый мөлкәтне сату-алу шартнамәләре проектлары, шулай ук мөлкәт өчен аренда түләве буенча бурыч, аның күләмен курсәтеп, шундый бурыч түләү турындагы таләпләр булганда (китерелми) аренда түләве буенча бурыч булган очракта (алга таба - тәкъдимнәр) жибәрә.

8.7. Әлеге Нигезләмәнең 8.4 пунктында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, күчемле һәм күчемсез мөлкәтне хужалык алыш бару хокукында булган күчемле һәм күчемсез мөлкәтне түләүле читләштерүгә юнәлдерелгән алыш-биреш башкару турында карап кабул иткән муниципаль унитар предприятие шулай ук милекченең әлеге мөлкәтне читләштерүгә ризалыгын алган, әлеге затка арендага бирелә торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсен төзү турындагы тәкъдимне, әлеге мөлкәтнең 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән базар хакын исәпкә алыш, арендага бирелә торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе проекты һәм, мөлкәт өчен түләүле бурыч, штрафлар (штрафлар) һәм түләмәү буенча бурыч булганда, аның мондый бурыч күләмен курсәтеп, жибәрә.

8.8. Арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокуктан файдалануга кече яисә урта эшкуарлык субъекты ризалык биргән очракта арендалана торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе курсәтелгән субъект тарафыннан аны төзү турында тәкъдим һәм (яисә) арендалана торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе проекты алынган көннән алыш утыз календарь көн эчендә төзелә.

8.9. Арендага бирелә торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсен төзегәндә кече һәм урта эшкуарлык субъектының 209-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясында билгеләнгән категорияләренә керту шартлары һәм шартнамәдә билгеләнгән түләүләр сроклары нигезендә аренда түләвен раслаучы документлар, шулай ук мөлкәт, тотрыксыз (штрафлар, пенялар) буенча бурыч түләү буенча бурыч түләүне түләү таләбендә курсәтелгән күләмдә каплау турындагы документлар булу кирәк (әгәр әлеге таләп кече яисә урта эшкуарлык субъектына жибәрелсә).

8.10. Нигезләмәнең әлеге бүлегенең 8.8 пунктында билгеләнгән срок тәмамланырга кадәр теләсә кайсы көнне кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокуктан файдаланудан баш тарту турында язма рәвештә гариза бирәләр.

8.11. Арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокукны кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан билгеләү рәхсәт ителми.

8.12. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокукны гамәлгә ашыруда Әгержे муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасыннан баш тарту, шулай ук арендалана торган мөлкәтне читләштерү һәм (яисә) арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокукны гамәлгә ашыру өчен юридик әһәмиятле гамәлләр кылу турында карап кабул итү өлешендә аның эшләмәвенә карата Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдерү хокукына ия.

8.13. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендалана торган мөлкәтне сатып алуга өстенлекле хокукны югалталар:

1) арендалана торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе төзүдән кече яисә урта эшкуарлык субъекты баш тарткан вакыттан алыш;

2) кече яисә урта эшкуарлык субъекты тарафыннан арендага алына торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе hәм (яисә) проектын алган көннән алып утыз календарь көн узгач, әгәр бу шартнамә кече яисә урта эшкуарлык субъекты күрсәтелгән срокта имзаланмаган булса;

3) арендага бирелә торган мөлкәтне сату-алу шартнамәсе өзелү вакытыннан алыш, аның кече яисә урта эшкуарлык субъекты тарафыннан шартлары шактый бозылуға бәйле рәвештә.

8.14. Арендалана торган мөлкәтне сатып алуға ёстенлекле хокукны кече яисә урта эшкуарлык субъекты югалған вакыттан алыш әлеге Нигезләмәнәң 8.13 пунктында билгеләнгән нигезләрдә, район Советы хосусыйлаштыру турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) арендалана торган мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында кабул ителгән кааррга «Дәүләт hәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру ысууларыннан файдалану өлешендә үзгәрешләр керту хакында;

2) арендалана торган мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында кабул ителгән кааррны юкка чыгару турында.

8.15. Кече hәм урта эшкуарлык субъектлары сатып ала торган арендалана торган мөлкәтне сату-алу шартнамәндә яклар әлеге Нигезләмәнәң 8.4 пунктында билгеләнгән шартларны сатучы hәм сатып алучы тарафыннан үтәүне раслыйлар.

8.16. Эгерже муниципаль районының мөлкәти hәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы өченче затларның (кече hәм урта эшкуарлык субъектларының мөлкәти хокукларыннан тыш) хокукларыннан азат булған муниципаль мөлкәт исемлеген расларга хокуклы. Күрсәтелгән исемлекләргә кертелгән муниципаль мөлкәт аны биләүгә бири hәм (яисә) озак сроклы нигездә (шул исәптән аренда түләвенең ташламалы ставкалары буенча) кече hәм урта эшкуарлык субъектларына hәм кече hәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга файдалануга бири максатларында гына файдаланылырга мөмкин. Элеге исемлекләр Интернет чөлтәрендә hәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы сайтында ничшикsez урнаштырылырга тиеш.

9 бүлек. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру

9.1. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру «Дәүләт hәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда, «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтен хосусыйлаштыру турында» 2004 елның 26 июлендәге 43-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында каралған тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру муниципаль мөлкәтне сатып алучыларның тигезлеген hәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең ачыклығын тануга нигезләнө.

9.3. Муниципаль мөлкәт физик hәм (яисә) юридик затлар милкенә бары тик түләүле нигездә генә (устав капиталына муниципаль милек кертелә торган ачык акционер жәмғияттәрнен акцияләрен муниципаль милеккә тапшыру юлы белән)

читләштерелә.

9.4. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда каралган тәртиптә Әгержे муниципаль районның мөлкәти һәм жир мәнәсәбәтләре Палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9.5. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче читләшкәндә барлыкка килә торган мәнәсәбәтләргә қагылмый:

1) күчемсез милек объектлары, шул исәптән милек комплекслары урнашкан жир кишәрлекләреннән читләшүдән тыш;

2) табигать ресурслары;

3) дәүләт һәм муниципаль торак фонды;

4) дәүләт резервь;

5) Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан дәүләт һәм муниципаль мөлкәт;

6) дәүләт һәм муниципаль мөлкәт Россия Федерациясе халыкара шартнамәләрендә каралган очракларда;

7) дини билгеләнештәге жир кишәрлекләре һәм муниципаль милектәге башка мөлкәт булган дини биналардан һәм корылмалардан тиешле максатларда файдалану өчен, шулай ук гомумроссия иҗтимагый оешмалары милkenә түләүсез булган инвалидлар һәм оешмалар милkenә түләүсез файдалану өчен, шулай ук күрсәтелгән оешмалар милkenдә булган һәм күрсәтелгән оешмалар милkenдәге биналар, корылмалар һәм корылмалар урнашкан бердәнбер гамәлгә куючылары булган һәм күрсәтелгән оешмалар милkenдәге инвалидларның, жир кишәрлекләренең гомумроссия иҗтимагый оешмалары милkenә түләүсез бирелә;

8) дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрне, шулай ук дәүләт корпорацияләренә Россия Федерациясенең мөлкәт кертеме сыйфатында тапшырыла торган федераль мөлкәтне үзгәртеп корганда төзелгән коммерциягә карамаган оешмалар милkenә муниципаль мөлкәт;

9) хужалык карамагында яисә оператив идарәдә аларга беркетелгән муниципаль унитар предприятиеләр, муниципаль мөлкәт учреждениеләре тарафыннан;

10) дәүләт һәм муниципаль мөлкәт суд карапы нигезендә;

11) Россия Федерациясендә, Татарстан Республикасында, муниципаль берәмлекләрдә аларны акционер жәмгыяты тарафыннан сатып алуны таләп иту хокуку барлыкка килгән очракларда федераль законнарда каралган акцияләрдә;

12) ачык акционерлык жәмгыяте акцияләре, шулай ук ачык акционер жәмгыяты акциясендә конвертлана торган кыйммәтле көгазыләр, аларны сатып алган очракта, «Акционер жәмгыятында турында» 1995 елның 26 декабрендәге 208-ФЗ номерлы Федераль законның 84.8 статьясында билгеләнгән тәртиптә сатып алынган очракта;

13) үз вәкаләтләрен үтәүне туктаткан Россия Федерациясе Президентының тарихи мирас үзәгенә тапшырылган мөлкәт;

14) Россия Федерациясенең мөлкәт кертеме буларак торак төзелешен үстерүгә ярдәм иту федераль фонды милkenә тапшырыла торган мөлкәт.

Әлеге пунктта күрсәтелгән муниципаль мөлкәтне читләштерү башка федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актлар белән жайга

салына.

9.6. Милектәге мөлкәтне хосусыйлаштыруны планлаштыру тәртибе Палата тарафыннан мөстәкүйль билгеләнә.

Салымнар керту рөхсәт ителми торган (әйләнештән алынган объектларга), шулай ук федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә бары тик муниципаль милектә генә булырга мөмкин булган мөлкәт, федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә, граждан хокуклары объектларына кертелгән мөлкәт хосусыйлаштырылыша тиеш түгел.

9.7. Нигезләмә белән җайга салынмаган муниципаль мөлкәтне тартып алу мөнәсәбәтләренә карата граждан законнары нормалары кулланыла.

9.8. Арендалана торган муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының катнашу үзенчәлекләре Федераль закон белән билгеләнергә мөмкин.

9.9. Дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, шулай ук устав капиталында Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр өлеше 25 проценттан артыграк булган юридик затлардан тыш, муниципаль мөлкәтне сатып алучылар теләсә нинди физик һәм юридик затлар булырга мөмкин.

Әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләр ирекле корылмалар булмаган һәм дәүләт яисә муниципаль милеккә караган жир кишәрлекләрендә урнашкан күчесез мөлкәт объектлары милекчеләренә әлеге жир кишәрлекләрен сатып алганда, таратылмый.

9.10. Физик һәм юридик затларның аерым категорияләренең гражданлык мөнәсәбәтләрендә башка затларның конституциячел төзелеше, әхлак, сәламәтлек, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, оборона куәтен һәм дәүләт иминлеген тәэммин итү максатларында катнашуны чикләү федераль законнар белән билгеләнгән. Ачык акционерлык җәмгыяতъләре «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә хосусыйлаштырылыша тиешле акцияләрне сатып алучылар була алмый.

9.11. Районны тормыш белән тәэмmin итү, район халкының һәм хужалыгының ихтияжларын канәгатьләндерү, шулай ук тарихи-мәдәни мирасны саклап калу өчен аеруча мөһим әһәмияткә ия муниципаль милек объектлары читләштерелергә тиеш түгел.

9.12. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның башлангыч бәясе бәяләү эшчәнлеген җайга сала торган Россия Федерациясе законнары нигезендә «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда билгеләнә.

9.13. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштырганда хосусыйлаштыруның түбәндәге ысууллары кулланыла:

- 1) унитар предприятиене ачык акционер җәмгыятькә үзгәртеп кору;
- 2) унитар предприятиене җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятькә үзгәртеп кору;
- 3) аукционда муниципаль мөлкәтне сату;
- 4) махсуслаштырылган аукционда ачык акционер җәмгыятьләрнең акцияләрен сату;
- 5) конкурста муниципаль мөлкәтне сату;

- 6) ачык акционер жәмғияттыларнең дәүләт милкендәге акцияләрен Россия Федерациясе территориясеннән читтә сату;
- 6) муниципаль мәлкәтне гавами тәкъдим белән сату;
- 7) муниципаль мәлкәтне минималь рөхсәт ителгән бәядән сату;
- 8) ачык акционер жәмғияттыларнең устав капиталларына кертем буларак муниципаль мәлкәт керту;
- 9) ышаныч белән идарә итү нәтижәләре буенча ачык акционер жәмғияттыларнең акцияләрен сату.

Устав капиталы күләме ачык акционер жәмғияттынен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән устав капитальның минималь күләменнән арткан очракта, унитар предприятиенең мәлкәт комплексын хосусыйлаштыру унитар предприятиене ачык акционер жәмғияткә үзгәртеп кору юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Башка очракларда унитар предприятиенең мәлкәт комплексын хосусыйлаштыру Федераль законда каралган башка ысууллар белән гамәлгә ашырыла.

9.14. Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда каралган ысууллар белән генә гамәлгә ашырыла.

9.15. Дәгъвачылар гаризасы белән бер үк вакытта тубәндәге документларны тапшыралар:

юридик затлар:

гамәлгә қую документларының таныкланган күчермәләре;

юридик затның устав капитальында Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яисә муниципаль берәмлек өлеше турында белешмәләр булган документ (акцияләр хужалары реестры йә аннан өзөмтә яисә юридик затның мәхере (мәхер булганда) һәм аның житәкчесе кул куйган хат);

юридик зат исеменнән гамәлләрне башкаруга юридик зат житәкчесенең вәкаләтләрен раслый торган документ (бу затны билгеләү турында яки аны сайлау турында карап күчермәсе) һәм аның нигезендә юридик зат житәкчесе ышанычнамәсез юридик зат исеменнән эш итү хокукуна ия;

физик затлар шәхесне таныклый торган документ күрсәтәләр яисә аның барлык кәгазыләренең күчермәләрен курсәтәләр.

Әгәр дәгъвачы исеменнән аның ышанычнамә буенча вәкиле гамәлдә булса, гаризага билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән дәгъвачы исеменнән гамәлләрне гамәлгә ашыруга ышаныч кәгазе яисә мондый ышанычнамәнең нотариаль таныкланган күчермәсе беркетелергә тиеш. Дәгъвачы исеменнән гамәлләрне гамәлгә ашыруга ышаныч юридик затның вәкаләтле житәкчесе тарафыннан имзаланган очракта, гаризада шулай ук әлеге затның вәкаләтләрен раслый торган документ булырга тиеш.

Муниципаль мәлкәт сатып алуга үз хокукун раслау бурычы дәгъвачыга йөкләнә.

Әгәр соңыннан муниципаль милекне сатып алучының аны сатып алуга законлы хокуку булмавы ачыкланса, тиешле альш-биреш юк дип таныла.

9.16. Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында мәгълүмат

www.torgi.gov.ru рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Эгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында <http://agryz.tatarstan.ru> урнаштырылырга тиеш.

9.17. Муниципаль мәлкәтне рәсми сайтта урнаштыруға сату түрүнде мәгълумати хәбәр www.torgi.gov.ru hәм Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районның рәсми сайтында <http://agryz.tatarstan.ru> мәлкәтне сату көненә кимендә утыз көн кала, әгәр федераль законда башкасы каралмаган булса.

9.18. Муниципаль мәлкәтне сату турында мәгълүмати хәбәрдә, әлеге Федераль законда каралған очраклардан тыш, түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) мондый мөлкөтне хосусыйлаштыру шартлары түрүнде карап кабул иткөн дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы исеме, күрсәтелгән каарның реквизитлары;

2) мондый мөлкөтнең атамасы жәм аны индивидуаль гамәлгә ашырырга мөмкінлек бирә торған башка белешмәләр (мөлкөткә характеристика);

3) мондый мөлкәтне хосусыйлаштыру ысулы;

4) мондый милекне сатуның башлангыч бәясе;

5) мондый мөлкөтнең бәясе түрүнда тәкъдимнәр бирү рәвеше;

6) туләү шартлары һәм сроклары, счетларның кирәкле реквизитлары;

7) задатка күләме, аны керту срокы һәм тәртибе, счетларның кирәклөреквизитлары;

8) заявкалар, тәкъдимнәр бирүнең тәртибе, урыны, башлану һәм тәмамлану даталары;

9) катнашучылар тарафынан тапшырыла торған документларның тулы исемлеге һәм аларны рәсмиләштерүгә таләпләр;

10) мондый мөлкөтне сату-алу шартнамәсен төзү срокы;

11) сатып алучыларны башка мәгълүмат, мондай мәлкәтне сату-алу шартнамәсе шартлары белән таныштыру тәртибе;

12) физик затларның һәм юридик затларның мондый мәлкәтне хосусыйлаштыруда катнашуын чикләү;

13) жиңүчеләрне билгеләү тәртибе (аукцион, махсуслаштырылган аукцион, конкурс үткәргөндә), йә сатып алушыларны (муниципаль милекне минималь рөхсәт ителгән бәядән сатканда), йә муниципаль мәлкәт сатып алу хокуки булган затларны (аны гавами тәкъдим белән сатканда);

14) муниципаль мөлкөтне сату йомгакларын ясау үрүны һәм срокы;

15) сатырга кадәрге ел дәвамында игълан ителгән мондый мәлкәтне сату буенча алдагы сәүдәләр түрында hәм мондый мәлкәтне сату буенча сату йомгақлары түрында белешмәләр;

16) «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясындагы 1 пунктының 8.1 пунктчасы нигезендә муниципаль мәлкәтне сатучы функцияләрен гамәлгә ашыра һәм (яисә) Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Россия Федерациисе субъектының дәүләт хакимияте органының, жирле үзидарә органының кааралары нигезендә хосусыйлаштырыла торған муниципаль мәлкәтне сатуны милекче исеменнән оештыруны йөкләнгән юридик затка;

17) әлеге Федераль законда һәм (яисә) башка федераль законнарда каралган гавами сервитут һәм (яисә) чикләүләр белән мондый мәлкәткә ия булуны билгеләү турында белешмәләр;

18) конкурс шартлары, аларны үтәү рәвешләре һәм сроклары.

9.19. Муниципаль милектәге ачык акционер җәмгыять акцияләрен сатканда шулай ук тубәндәге белешмәләр күрсәтелә:

1) ачык акционер җәмгыятьнең исеме, почта адресы һәм урнашкан урыны;

2) ачык акционер җәмгыятьнең устав капиталы күләме, ачык акционер җәмгыятьнең чыгарылган акцияләренең гомуми саны, номиналь бәясе һәм категориясе;

3) житештерү ачык акционер җәмгыять тарафыннан башкарыла торган төп продукция (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) исемлеге;

4) конкурста ачык акционер җәмгыять акцияләрен сатканда конкурс шартлары;

5) билгеле бер товар базарында өлеше 35 проценттан артыграк күләмдә булган хужалык субъектлары реестрына кертелгән хужалык итүче субъектның билгеле бер товар базарында өлеше турында белешмәләр.

Муниципаль мәлкәтне аукционда, маҳсуслаштырылган аукционда яисә конкурста сатканда шулай ук күрсәтелә:

- жинucciеләрне билгеләү тәртибе;
- задатканың күләме, вакыты һәм тәртибе, счетларның кирәклө реквизитлары;
- йомгак ясау урыны һәм вакыты;
- конкурс шартлары (конкурста муниципаль мәлкәтне сатканда);
- заявка бланкы формасы (акцияләрне маҳсуслаштырылган аукционда сатканда).

9.20. Заявкалар кабул ителгән көннән муниципаль мәлкәтне (алга таба - дәгъвачы) сатып алырга теләгән зат хосусыйлаштырылырга тиешле мәлкәт турында мәгълүмат белән алдан танышу хокукуна ия.

9.21. Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру альш-бирешләренең нәтижәләре турында мәгълүмат альш-бирешләр башкарыйлғаннан соң утыз көн эчендә [ww.torgi.gov.ru](http://www.torgi.gov.ru) рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының <http://agryz.tatarstan.ru> рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру альш-бирешләренең нәтижәләре турында мәгълүматка [ww.torgi.gov.ru](http://www.torgi.gov.ru) рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының <http://agryz.tatarstan.ru> рәсми сайтында урнаштырылырга тиешле мәгълүмат керә:

- 1) мондый мәлкәтнең атамасы һәм аны индивидуаль гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр (мәлкәткә характеристика);
- 2) сатулар уздыру датасы һәм урыны;
- 3) мондый мәлкәт сатучысының исеме;
- 4) бирелгән гаризалар саны;
- 5) сатуларда катнашучы дип танылган затлар;
- 6) хосусыйлаштыру килешүе бәясе;
- 7) физик затның исеме яки юридик затның исеме - сатып алучы.

9.22. Федераль законда башкасы каралмаган булса, биналарны, төзелешләрне һәм корылмаларны, шулай ук төзелеп бетмәгән һәм мөстәкыйль күчемсез милек

объектлары дип танылган объектларны жәлеп итү мондый мөлкәтне, мондый мөлкәт биләгән һәм алардан файдалану өчен кирәkle жир кишәрлекләрен тартып алу белән бер үк вакытта гамәлгә ашырыла.

9.23. Унитар предприятиеләрнең мөлкәт комплексларын хосусыйлаштыру сатып алучыга түбәндәге жир кишәрлекләрен бирү белән бер үк вакытта гамәлгә ашырыла:

унитар предприятиенең даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану яисә аренда хокуқында булган;

унитар предприятиенең хосусыйлаштырыла торган мөлкәт комплексы составына керүче һәм күрсәтелгән объектлардан файдалану өчен кирәkle күчемсез мөлкәт объектлары биләгән.

9.24. Үз белдеге белән төзелгән һәм муниципаль милеккә караган жир кишәрлекләрендә урнашкан күчемсез мөлкәт объектлары милекчеләре йә арендага алырга, йә муниципаль берәмлектән күрсәтелгән жир кишәрлекләрен сатып алырга тиеш.

Муниципаль милеккә караган жир кишәрлекендә урнашкан күчемсез мөлкәт объекты милекчесе теләге буенча тиешле жир кишәрлеге аңа кырык тугыз елдан да артмаган вакытка арендага бирелергә мөмкин, ә күчемсез милек объекты муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган жирләр чикләрендә жир кишәрлекендә урнашса, жирләрне резервлау срокыннан артмаган срокка, әгәр яклар килешүе белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирләрне резервлау срокыннан артмаган срокка бирелергә мөмкин.

Жир кишәрлекен арендалау шартнамәсе, әлеге Федераль закон нигезендә үткәрелгән мондый объектны сату буенча конкурсның шуши жир кишәрлекендә урнашкан мәдәни мирас объектын милекче тарафыннан үтәү срокына төзелгән жир кишәрлекен арендалау шартнамәсеннән тыш, жир кишәрлекен сатып алу өчен каршылык булмый.

Жир кишәрлекен сатып алушан яисә аны арендага бирүдән баш тарту, Законда каралган очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

9.25. Мөстәкыйль күчемсез мөлкәт объектлары дип танылган биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның жир кишәрлекендә урнашкан өлешләрен хосусыйлаштырганда мондый мөлкәтне сатып алучылар белән күрсәтелгән жир кишәрлекен арендатор яғында законнар белән билгеләнгән тәртиптә күпсанлы затлар тарафыннан арендага алу шартнамәләре төзелә.

Әлеге пунктта күрсәтелгән күчемсез мөлкәт объектлары милекчеләре шул жир кишәрлекендә урнашкан биналарның, корылмаларның барлык өлешләрен хосусыйлаштырганнан соң бер үк вакытта жир кишәрлекен гомуми өлешле милеккә алырга хокуклы.

Жир кишәрлекенә милек хокуқындағы өлеш күләме бинаның тиешле өлеше мәйданына, бинаның, төзелешнең яисә корылманың гомуми мәйданына пропорциональ рәвештә билгеләнә.

9.26. Жир кишәрлекеге әлеге Нигезләмәнең 9.22-9.25 пунктлары нигезендә жир кишәрлекенең төп характеристикалары турында күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрыннан сатып алучы тарафыннан бирелә торган өзөмтә нигезендә билгеләнә торган чикләрдә читләштерелә.

Жир кишәрлекенең төп характеристикалары турында Бердәм дәүләт күчесиз мәлкәт реестрыннан күрсәтелгән өзөмтә унитар предприятиенең мәлкәт комплексын инвентаризацияләу актына, шулай ук жир кишәрлекен сату-алу шартнамәсенә күшүп бирелә.

9.27. Жир кишәрлекен тартып алу турында карап кабул ителү белән бер үк вакытта халық алдында сервитутлар билгеләу турында карап кабул ителә.

Жир кишәрлекләрен читләштергәндә милек хокуку муниципаль милектәге һәм күрсәтелгән жир кишәрлекләрендә урнашкан күчесиз милек объектларын тәэммин иту өчен файдаланылмый торган инженерлык инфраструктурасы объектларына күчә алмый.

Әлеге кагыйдәдән искәрмәләр жир кишәрлекенә тулы күләмдә яхшырту һәм карау мөмкинлеген тәэммин итә торган гавами сервитут билгеләгәндә мөмкин.

9.28. Бу жир кишәрлекләрендә урнашкан биналарның, корылмаларның, корылмаларның милекчеләренә жир кишәрлекләрен арендана бирү жир законнарында билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда гамәлгә ашырыла.

9.29. «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жир кишәрлекләре бирелми:

урман фонды һәм су фонды, махсус сакланылучы табигать территорияләре һәм объектлары;

куркыныч матдәләр белән заарланган һәм биоген заарлануга дучар ителгән;

гомуми файдаланудагы (мәйданнар, урамнар, машина юллары, яр буйлары, парклар, урман парклары, скверлар, бакчалар, бульварлар, су объектлары, пляжлар һәм башка объектлар);

Россия Федерациясе законнары нигезендә читләштерелмәгән.

Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган жирләр чикләрендә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре читләштерелергә тиеш түгел.

Федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дингез портларында, елга портларында, аэропортларда эшчәнлекне тәэммин иту өчен билгеләнгән яисә аларны үстерү өчен билгеләнгән транспорт жирләре составындағы жир кишәрлекләре тартып алынмый.

9.30. Күчесиз милек объектлары биләгән һәм алардан файдалану өчен кирәклे жир кишәрлекләрен ачык акционер жәмғиятъләрнең устав капиталларына кертем буларак чикләү кулланылмый.

9.31. Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру тәртибендә читләштергәндә, тиешле мәлкәт «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда һәм (яисә) башка федераль законнарда, һәм (яисә) гавами сервитутта каралган чикләуләргә дучар ителергә мөмкин.

Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру тәртибендә читләштергәндә, тиешле мәлкәт әлеге Федераль законда һәм (яисә) башка федераль законнарда, һәм (яисә) гавами сервитутта каралган чикләуләргә дучар ителергә мөмкин.

9.32. Чикләуләр булырга мөмкин:

1) хосусыйлаштыру тәртибендә сатып алынган муниципаль мәлкәттән билгеле бер билгеләнеше буенча, шул исәптән социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш

билгеләнешендәге объектлардан файдалану бурычы;

2) унитар предприятиенең хосусыйлаштырылган мөлкәт комплексы составына кертелмәгән һәм үзенең техник характеристикалары, урнашу урыны (күчемсез милек объектлары өчен), хосусыйлаштырылган мөлкәт белән билгеләнү белән бәйле мөлкәтне тоту бурычы - граждан обороны объектларын, социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, мобилизацион билгеләнештәге мөлкәтне тоту бурычы;

3) Федераль законда яисә билгеләнгән тәртиптә каралган башка бурычлар.

9.33. Ачык сервитут булып милекченең хосусыйлаштырылган муниципаль мөлкәтне (шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм күчемсез мөлкәтнен башка объектларын) чикләнгән файдалануга керту бурычы торырга мөмкин, аерым алганда:

каршылыксыз керүне, утеп керүне, юлны үтүне тәэммин итәргә;

ызан, геодезик һәм башка тамгаларны урнаштыру мөмкинлеген тәэммин итәргә;

электр тапшыру, элемтә һәм торба үткәргеч линияләрен, су белән тәэммин итү системаларын, канализация һәм мелиорация системаларын салу һәм алардан файдалану мөмкинлеген тәэммин итәргә.

9.34. Йөкләнешне билгеләү турындагы карап, шул исәптән гавами сервитут, муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында карап кабул итү белән бер үк вакытта кабул ителә.

Билгеләү, шул исәптән гавами сервитут, әгәр аларны билгеләү турында тиешле карап кабул ителгән очракта, хосусыйлаштыру килешүенең мөһим шарты булып тора.

9.35. Халық алдындагы сервитут белән киселгән муниципаль мөлкәткә хокукларның күчүе гавами сервитутны туктатуга кiterми.

Әлеге пункт белән карап мөлкәт милекчесенең муниципаль милекне хосусыйлаштыру тәртибендә сатып алынган хокукларын чикләү, аларны юкка чыгарганчы (гавами сервитут туктатылганчы) шушы мөлкәт белән барлык килешүләрдә сакланып кала.

9.36. Вакыйгалануда билгеләнгән муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру тәртибендә сатып алынган мөлкәт милекчесе тарафыннан, шул исәптән гавами сервитут шартлары бозылган очракта, суд карапы нигезендә:

курсәтелгән зат йөкләнү шартларын, шул исәптән гавами сервитутны да, натурада үтәргә тиеш булырга мөмкин;

курсәтелгән заттан һәлакәткә дучар итү шартларын, шул исәптән гавами сервитутны бозып китерелгән зыяннар муниципаль берәмлек кеременә алынырга мөмкин.

9.37. Танышу, шул исәптән гавами сервитут, туктатылырга яисә аларның шартлары үзгәрергә мөмкин:

обременениедә дәүләт яисә ижтимагый кызыксынуның булмавы яки үзгәрүе, шул исәптән гавами сервитутта;

мөлкәтне турыдан-туры билгеләнеше буенча файдалануның мөмкин булмавы яисә житди кыенлыгы.

9.38. Йөкләнешне туктату, шул исәптән гавами сервитутны, яисә аларның шартларын үзгәрту хосусыйлаштыру шартлары турында карап кабул иткән орган

яисә башка вәкаләтле орган каары нигезендә йә мөлкәт милекчесе дәгъвасы буенча кабул ителгән суд каары нигезендә рөхсәт ителә.

9.39. Муниципаль мөлкәтне сату сату-алу шартнамәсе белән рәсмиләштерелә.

9.40. Муниципаль мөлкәтне сату-алу шартнамәсенең мәжбүри шартлары булып тора:

шартнамә яклары турында белешмәләр; муниципаль мөлкәт исеме; аның урнашкан урыны; муниципаль мөлкәт составы һәм бәясе; ачык акционер җәмгыять акцияләре саны, аларның категориясе һәм бәясе; муниципаль мөлкәтне сатып алучының милкенә тапшыру тәртибе һәм вакыты; сатып алынган мөлкәт өчен түләү рәвеше һәм сроклары; курсәтелгән мөлкәт сатып алучы сатып алган шартлар;

курсәтелгән мөлкәткә карата сатып алучы тарафыннан курсәтелгән мөлкәткә милек хокуки аңа күчкәнче вәкаләтләрне гамәлгә ашыру тәртибе;

сатыла торган бина, төзелеш, корылма яисә әлеге объектларга хокуклар күчкәндә сакланып кала торган обремененә жир участогы (шул исәптән гавами сервитут) булу турында белешмәләр;

үзара килешү буенча мондый шартнамәнең якларында билгеләнгән башка шартлар.

Сатып алучының сатып алына торган муниципаль мөлкәткә карата йөкләмәләре аларны үтәү срокларына ия булырга тиеш, шулай ук сатып алучы муниципаль мөлкәтне тапшыру, эшләр башкару, акча түләү гамәлләрен башкаруга бәйле булмаган йөкләмәләрдән тыш, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган бәясе Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

9.41. Сатып алына торган муниципаль мөлкәткә милек хокуки, үзенчалекләрен исәпкә алыш, тулысынча түләгәннән соң, сатып алучыга билгеләнгән тәртиптә күчә.

9.42. Хосусыйлаштырыла торган күчемсез мөлкәткә милек хокуки мондый мөлкәткә милек хокуки дәүләт теркәвенә алынган көннән сатып алучыга күчә. Мондый мөлкәтне дәүләт теркәвенә алу нигезен күчемсез мөлкәтне сату-алу шартнамәсе, шулай ук тапшырылган акт яисә мөлкәтне кабул итү-тапшыру акты тәшкил итә. Регистратор хезмәтләре өчен түләү чыгымнары сатып алучыга йөкләнә.

9.43. Муниципаль мөлкәтне сату электрон рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль мөлкәтне электрон рәвештә сату турында белешмәләр мондый мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турындагы каарда булырга тиеш.

Муниципаль мөлкәтне электрон рәвештә сатуны оештыру өчен юридик затны (алга таба - оештыручы) жәлеп итү муниципаль мөлкәтне сатучы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Электрон рәвештә сатуны уздырганда электрон мәйданчык операторы тәэммин итә:

- 1) электрон формада сату турында мәгълүматка ирекле һәм түләүсез керү;
- 2) дәгъвачылар тарафыннан гаризалар һәм аларга теркәлә торган документларны электрон документлар рәвешендә тапшыру мөмкинлеге;
- 3) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә сертификацияләнгән мәгълүматны яклау чараларыннан файдаланып, дәгъвачылар тарафыннан бирелүче гаризаларны һәм башка документларны электрон рәвештә саклау һәм эшкәрту;

4) дәгъвачылар тарафынан тапшырыла торган мәгълүматны (гаризаларны һәм башка документларны) яклау, шул исәптән күрсәтелгән мәгълүматның сакланышы, аны юкка чыгаруны кисәтү, санкцияләнмәгән үзгәрешләр һәм күчермәләр;

4.1) муниципаль мәлкәтнең бәясе турында дәгъвачы тарафынан аны минималь бәя белән сатканда электрон мәйданчык операторы счетына тапшырганнан соң гына муниципаль милекнең бәясе турында тәкъдимнәр бирү мөмкинлеге;

5) электрон рәвештә мәгълүмат һәм документларны, шул исәптән электрон рәвештә сату йомгаклары турында, төзү, эшкәртү, саклау һәм тапшыру;

6) электрон мәйданчыкның өзлексез эшләве һәм аңа кулланучыларның, шул исәптән сатуда катнашучыларның электрон рәвештә керүе мондый сатуны уздыру срокы дәвамында.

Федераль законда каралмаган өстәмә түләүне сату катнашучыларынан электрон рәвештә алу тыела.

Электрон рәвештә сату турында мәгълүмати хәбәрне бастырып чыгару һәм урнаштыру «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Электрон рәвештә сатуны уздыру турында www.torgi.gov.ru рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның рәсми сайтында <http://agryz.tatarstan.ru> электрон рәвештә хәбәр итәргә, шулай ук Интернет чөлтәрендә Әгерже муниципаль берәмлеге сайты турында белешмәләр күрсәтелергә тиеш.

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган мәгълүматлар белән беррәттән, «Интернет» чөлтәрендә урнаштырылган электрон формада сатуны уздыру турында мәгълүмат житкерүдә электрон мәйданчык, электрон мәйданчыкта теркәү тәртибе, электрон формада сатуны үткәрү кагыйдәләре, электрон формада сатуны уздыру датасы һәм вакыты күрсәтелә.

Интернет чөлтәрендәге сайтларда урнаштырыла торган электрон рәвештә сатуны уздыру турында мәгълүмат хәбәрендә курсәтелгән белешмәләр рәсми матбуғат басмасында басылган электрон рәвештә сатуны уздыру турында мәгълүмат хәбәрендә курсәтелгән шундый ук белешмәләргә туры килергә тиеш.

Электрон формада сатуда катнашу өчен дәгъвачылар электрон формада сатуны уздыру турында мәгълүмати хәбәрдә курсәтелгән электрон мәйданчыкта әлеге мәгълүмати хәбәрдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә тиеш.

Сату катнашучыларын электрон формада тану яисә мондый сатуда катнашуга кертүдән баш тарту турындагы карап муниципаль милекне сатучы тарафынан кабул ителә.

Муниципаль мәлкәтнең бәясе турындагы тәкъдимнәрне тапшыру теркәлгән сатучы тарафынан электрон рәвештә мондый сатуны уздыруның бер процедурасы дәвамында гамәлгә ашырыла.

Әлеге процедура уздырыла торган электрон мәйданчыкта сатуны уздыру процедурасы башлану датасынан һәм вакытынан алып әлеге процедура үткәрелә торган электрон мәйданчыкта курсәтелгән булырга тиеш:

- 1) муниципаль мөлкөтнең исеме һәм аны индивидуаль гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр (лотны спецификацияләү);
- 2) башлангыч бәя, башлангыч бәяне күтәрү зурлығы («аукцион адымы») - аукционда сату үткәрелгән очракта;
- 3) беренчел жәмләнең бәясе, «түбәнәйтү адымы», тәкъдим бәясе эзлекле рәвештә түбәнәя барган чор, тәкъдимнең минималь бәясе, әлеге Федераль законда («аукцион адымы») каралган очракта, бәя күтәрү күләме - гавами тәкъдим ярдәмендә сатылган очракта;
- 4) муниципаль милекнең бәясе турындағы соңғы тәкъдим һәм аның реаль вакыт режимында керү вакыты.

10. Мондый сату уздырыла торган электрон мәйданчыкта минималь мөмкин булган бәядән сатуга гаризалар кабул ителә башлау датасыннан һәм вакытыннан башлап, курсәтелгән булырга тиеш:

- 1) муниципаль мөлкөтнең исеме һәм аны индивидуаль гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр (лотны спецификацияләү);
- 2) минималь бәя;
- 3) муниципаль милекнең бәясе турындағы соңғы тәкъдим һәм аның реаль вакыт режимында керү вакыты.

Минималь мөмкин булган бәя буенча муниципаль милекнең минималь бәясе, әлеге Федераль закон белән башкасы билгеләнмәгән булса, сату турында мәгълүмат хәбәрендә курсәтелгән беренчел тәкъдимнәр бәясенең 5 проценты күләмендә билгеләнә.

Әгәр сатулар турында мәгълүмати хәбәрдә курсәтелгән беренче жәмләнең бәясе халық алдына куелган тәкъдим ярдәмендә 20 миллион сумнан артык булса, минималь рөхсәт ителгән бәя буенча сатканда муниципаль милекнең минималь бәясе беренче жәмлә бәясенең 10 процента күләмендә билгеләнә.

11. Электрон формада сату үткәрелгән электрон мәйданчыкта сату процедурасы тәмамланган мизгелдән бер сәгать эчендә электрон рәвештә урнаштырыла:

- 1) мөлкөтнең исеме һәм аның индивидуаль белешмәләрен (лотны спецификацияләү) индивидуаль гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр;
- 2) хосусыйлаштыру килешүе бәясе;
- 3) сәүдә жинучесе - юридик затның исеме яки юридик затның исеме.

Сату процедурасы нәтижәләре электрон рәвештә беркетмә белән рәсмиләштерелә, ул Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның <http://agryz.tatarstan.ru> рәсми сайтында урнаштырыла, анда электрон рәвештә сату башкарылган, курсәтелгән беркетмәгә имза салынган көннән соң икенче көн дәвамында.

Электрон мәйданчыклар операторларына һәм электрон мәйданчыкларның эшләвенә өстәмә таләпләр, шул исәптән электрон формада сатуны үткәргәндә электрон мәйданчыкта башкарыла торган гамәлләрне, гамәл кылмауны теркәүче дәүләт мәгълүмат системасын куллану тәртибен дә күздә тота.

9.44. Саклау йөкләмәләре шартлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә:

федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният ядкаръләренә) карата - тарихи-мәдәни мирас өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан;

әлеге объектлар урнашкан территорияләрдә урнашкан Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органнары мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклау өлкәсендәгә вәкаләтле вәкил - региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә), ачыкланган мәдәни мирас объектларына (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) карата;

шушы объектлар урнашкан территорияләрдә муниципаль берәмлекләрнең жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына (тарихи һәм мәдәният ядкаръләренә) карата.

Территорияләрендә федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәният ядкаръләре) булган Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары әлеге объектларның саклау йөкләмәләре шартлары турында тәкъдимнәр кертергә хокуклы.

9.45. Социаль-мәдәни билгеләнештәге (сәламәтлек саклау, мәдәният һәм спорт) һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәгэ объектлар, билгеләнеше буенча файдаланыла торган унитар предприятиенең мөлкәт комплексы составында хосусыйлаштырылырга мөмкин:

халыкны социаль яклау органнары ихтыяжларын, шул исәптән балалар йортлары, балалар йортлары, балалар йортлары, картлар, интернатлар йортлары, инвалидлар, балалар һәм картлар өчен госпитальләр һәм шифаханәләр тәэммин итә торган объектлар;

тиешле жирлектә яшәүчеләргә хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният объектлары;

балаларны савыктыру комплекслары (дачалар, лагерьлар);

торак фонды һәм аның инфраструктурасы объектлары;

тиешле жирлектә яшәүчеләргә хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән транспорт һәм энергетика объектлары.

Әлеге пунктта күрсәтелгән объектларны билгеләүне үзгәрту район Башкарма комитеты белән килештереп гамәлгә ашырыла.

Хосусыйлаштырылырга тиешле унитар предприятиенең мөлкәт комплексына югарыда курсәтелгән нигезләр буенча кертелмәгән социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәгэ объектлар кануннарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль милеккә тапшырылырга тиеш.

Хосусыйлаштыру өчен рөхсәт ителгән, әмма хосусыйлаштырылырга тиешле унитар предприятиенең мөлкәт комплексына кертелмәгән социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәгэ объектлар Федераль закон нигезендә аерым хосусыйлаштырылырга мөмкин.

Социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәгэ объектларны хосусыйлаштыруның мәҗбүри шарты булып аларны хосусыйлаштыру шартлары турындагы карар белән билгеләнгән срок дәвамында, әмма хосусыйлаштыру вакытыннан биш елдан да артык булмаган вакытта аларның билгеләнешен саклап

калу тора.

Милекче тарафыннан социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге хосусыйлаштырылган объектны билгеләп куюны саклап калу шартлары бозылган очракта, күрсәтелгән срок дәвамында район Башкарма комитеты мондый объектны муниципаль ихтияжлар өчен сатып алу юлы белән тартып алу турындагы дәгъва белән судка мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

9.46. Муниципаль милекне законлы түләү чарасы дип сатканда Россия Федерациясе валютасы таныла.

Муниципаль мәлкәтне Россия Федерациясе территориясенән читтә саткан очракта, түләү чарасы буларак чит дәүләтләрнең валютасы файдаланылырга мөмкин.

Муниципаль мәлкәтне кредиторларга муниципаль алышмалар исәбенә тапшыру, шулай ук хосусый милектәге мәлкәткә муниципаль мәлкәтне алмаштыру рөхсәт ителми, моңа Федераль законда билгеләнгән очраклар керми.

9.47. Сатып алучы сатып ала торган муниципаль мәлкәткә түләү бер мәртәбә яисә өлешләп башкарыла. Кичектерү вакыты бер елдан артык була алмый.

9.47.1. Вакытыннан алда түләү бирү турында карар «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федеरаль законның 24 статьясы нигезендә муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру очрагында кабул ителергә мөмкин.

9.47.2. Вакытыннан алда түләү бирү турындагы каарда аны бирү сроклары һәм түләүләрне керту тәртибе күрсәтелә. Түләүләрне кичектереп түләү срокы һәм керту тәртибе муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында мәгълүмати хәбәр ярдәмендә бастырып чыгарылырга тиеш.

9.47.3. Вакытыннан алда түләү бирелә торган акчалар суммасына процентлар Россия Федерациясе Үзәк банкының сатуны игълан итү датасына гамәлдә булган рефинанслау ставкасының өчтән бер өлешенә тигез булган ставкадан чыгып исәпләнә.

Башланган процентлар югарыда күрсәтелгән Федераль законның 33 статьясында билгеләнгән тәртиптә бүленә.

Сатып алучы сатып алына торган муниципаль мәлкәтне вакытыннан алда түләргә хокуклы.

9.47.4. Вакытыннан алда түләү рәвешендә сатып алынган муниципаль мәлкәткә милек хокукуы Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә күчә, һәм мондый очракларга «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федеरаль законның 32 статьясындагы З пункты таләпләре кагылмый.

Сатып алучыга өлешләп сатып алуга алынган мәлкәтне тапшыру Россия Федерациясе законнарында һәм сату-алу шартнамәсендә билгеләнгән тәртиптә, шартнамә төзелгән көннән соң утыз көннән дә соңға калмыйча гамәлгә ашырыла.

9.47.5. Сатып алучыга өлешләп сатып алуга алынган мәлкәтне тапшырган мизгелдән һәм аны тулысынча түләү вакытына кадәр өлеге мәлкәт Федераль закон нигезендә сатып алучы сатып алган муниципаль мәлкәт өчен түләү буенча аның бурычларын утәүне тәэммин итү өчен залогта булган дип таныла.

Сатып алучы тарафыннан түләүләрне керту срокларын һәм тәртибен бозган

очракта, салынган мөлкәтне суд тәртибендә түләтү мөрәжәгать итә.

Сатып алушыдан шулай ук сату-алу шартнамәсен үтәмәгән зыян да түләтегергә мөмкин.

9.47.6. Муниципаль милектәге мөлкәткә түләү тәртибе вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

9.48. Муниципаль мөлкәтне сату-алуның гамәлгә яраксыз алыш-бирешләре буенча акчаларны кире кайтару тиешенчә муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның башка алыш-бирешләре буенча кергән акчалар исәбеннән суд карапы үз көченә кергән суд карапы нигезендә гамәлгә ашырыла. Суд карапы белән билгеләнгән куләмдә, мөлкәтне суд карапы нигезендә муниципаль милеккә тапшырганнан соң, хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәтне башка сатып алучылар тарафыннан түләү хисабына алынган акчалар суммасыннан сатып алучыга Федераль законның 33 статьясы нигезендә акчалар бүленгәнгә кадәр кайтарылырга тиеш. Суд каарларын үтәгәннән соң калган акчалар аларны алучыларга Федераль законның 33 статьясында билгеләнгән тәртиптә күчерелегә тиеш.

9.48.1. Башкарма документларда караплан срокта акчаларны тулысынча кире кайтаруны тәэммин иту өчен муниципаль мөлкәтне сату-алу алыш-бирешләреннән акчалар житмәгән очракта, житешми торган акчаларны тиешенчә кайтару жирле бюджетларның акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

10 бүлек. Хужалык жәмғиятъләренең устав капиталларында муниципаль берәмлекнең акцияләренә (өлешләренә) идарә иту һәм алар белән эш иту тәртибе

10.1. «Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге гамәлдәге законнар һәм район Уставы нигезендә муниципальара хужалык жәмғиятъләрендә катнашырга мөмкин.

Районның хужалык жәмғиятъләрендә катнашуы яңа жәмғиятъләрне булдыру (шул исәптән башка хужалык субъектлары белән берлектә) юлы белән, шулай ук гамәлдәге жәмғиятъләренең акцияләрен (өлешләрен) сатып алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

Хосусыйлаштыру процессында акционер жәмғиятъләр төзү тәртибе хосусыйлаштыру турындагы законнар белән регламентлана.

10.2. Районның хужалык жәмғиятъләрендә катнашуы турында йә муниципаль милектәге акцияләрне (өлешләрне) читләштерү турында карар район Советы тарафыннан район башкарма комитеты тәкъдиме буенча кабул ителә.

10.3. Яңа төzelә торган жәмғиятъләренең устав капиталына район кертемнәрен керту һәм гамәлдәге жәмғиятъләренең сатып алына торган акцияләрене (өлешләрене) акча чаралары, мөлкәте, шулай ук мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклары белән түләү гамәлгә ашырыла. Кертемнәң тәре, аның зурлыгы һәм формалаштыру чыганаклары район башкарма комитетының жәмғиятъ төзү (гамәлдәге жәмғиятънең акцияләрен (өлешләрен) сатып алу турындагы каарында күрсәтелә).

10.4. Хужалык жәмғиятъләрен оештырганда, үзгәртеп корганда һәм бетергәндә

жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеге тәртибе район башкарма комитеты тарафыннан раслана торган хужалық жәмгыятыләрен төзүдә катнашу турында Нигезләмә белән билгеләнә.

10.5. Хужалық жәмгыятыләренең устав капиталларындағы акцияләр (кертемнәр, өлешләр) пакетлары белән муниципаль милектәге идарә итү үз эченә ала:

- районга караган акцияләр (өлешләр) белән эш итү;
- хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарына вәкилләр билгеләү һәм аларның вәкаләтләрен билгеләү;
- акцияләр пакетларын (өлешләрне) исәпкә алу һәм алардан файдалануны тикшереп тору.

10.6. Район әлеге жәмгыятыләрнен идарә органнарында (алга таба - Вәкилләр) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә аның акцияләре, хужалық жәмгыятыләре өлеше белән идарә итә.

10.7. Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарындағы вәкиле Башкарма комитет карары нигезендә билгеләнә.

10.8. Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарында Вәкиллекнең төп бурычлары булып тора:

- жәмгыятынен район мәнфәгатьләрендә инвестиция һәм социаль сәясәтен килемештерү;
- житештерү сәясәтен формалаштыруга, жәмгыять белән идарә итүнен мөһим мәсьәләләре буенча каарларга житди йогынты ясау;
- район бюджетына дивидендлар күчерүнен тулылыгын һәм үз вакытында башкарыйлын тикшереп тору;
- жәмгыять эшчәнлеге турында вакытлы хисап бирү;
- бу жәмгыятытә районның алга таба да катнашуы турында каар кабул итү өчен жәмгыять эшчәнлеге турында мәсьәлә чыгару.

10.10. Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарында вәкилләр булырга мөмкин:

- муниципаль хезмәткәрләр;
- башка гражданнар, гамәлдәге законнар нигезендә төzelә торган район мәнфәгатьләрен кузаллауга шартнамәләр нигезендә.

Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарында район мәнфәгатьләрен тәкъдим итүгә шартнамә район башкарма комитеты тарафыннан раслана.

10.11. Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарындағы вәкиле елга кимендә ике тапкыр тиешле хужалық жәмгыятыләренең эшчәнлеге турында вәкаләтле затка хисап тапшыра.

10.12. Каарлар проектлары буенча тавыш биргәндә каарлар проектларын һәм позицияләрне килемештерүнен билгеләнгән тәртибе Вәкилләренең бозылуы, шулай ук килемештерү нәтижәләре яисә вәкаләтле зат каарлары нигезендә тавыш бирмәү Законда билгеләнгән тәртиптә һәм район мәнфәгатьләрен яклауга шартнамә шартларында дисциплинар җаваплылыкка китерә.

10.13. Хужалық жәмгыятыләренең идарә органнарындағы вәкилләр гамәлдәге законнар нигезендә бүләкләү алуға хокуклы.

10.14. Устав капиталларындағы, хужалық жәмгыятыләренең устав капиталларындағы (өлешиләренең) акцияләре пакетларыннан (өлешиләреннән) файдалануны арттыру максатында вәкаләтле зат ел саен Әгержे муниципаль районы акцияләреннән (өлешиләреннән) хужалық жәмгыятыләренең устав капиталларында файдалануның нәтижәлелеген бәяләүне үткәрә, жәмгыятыләренең идарә органнарына үзләренә тиешле дивидендларны исәпләү һәм түләү мәсьәләсөн көн тәртибенә керту турында тәкъдимнәр жибәрә, директорлар советларына һәм жәмгыятыләренең ревизия комиссияләренә кандидатлар чыгара, Әгерже муниципаль районы акцияләрен (өлешиләрен) ышанычлы идарәгә тапшыра, ышаныч белән идарә итү буенча килешү төзү хокуқына конкурс уздыра, идарә нәтижәсендә алына торган керемнәрнең күләмен билгеләү мәжбүри шартнамә төзү хокуқына конкурс үткәрә..

10.15. Район катнашында яңа төзелә, эшли һәм бетерелә торган хужалық жәмгыятыләрен исәпкә алу тиешле реестрны алыш бару рәвешендей вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Район катнашындағы хужалық жәмгыятыләре реестрына реестрның һәр субъектының юридик статусы һәм финанс-икътисадый торышы турында мәгълүмат булган теркәү һәм хисап документлары керә.

11 бүлек. Муниципаль милек объектларын арендалау һәм субарендалау

11.1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы исеменнән муниципаль мәлкәтне арендага алучылар булып чыгыш ясый:

- «Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге милкендәге мәлкәткә карата Әгерже муниципаль районының мәлкәти һәм жир мәнәсәбәтләре Палатасы;

- хужалық алыш бару хокукларында аларга беркетелгән мәлкәткә карата муниципаль унитар предприятиеләр;

11.2. Муниципаль күчесез милек объектлары арендага тапшырылырга мөмкин:

- сатулар уздырганда - аренда шартнамәсен төзүгә хокук алган өчен ин зур бәяне тәкъдим иткән затка;

- торглар үткәрмичә - гамәлдәге законнар нигезендей.

11.3. Аренда түләвен керту тәртибен, шартларын һәм срокларын үз эченә алган муниципаль милек булган торак булмаган биналарны (биналарны, корылмаларны) арендалауның якынча шартнамәсенең рәвеше вәкаләтле зат тарафыннан эшләнә һәм раслана.

11.4. Муниципаль күчесез милек объектларын арендага бирү документларын рәсмиләштерү процедурасы һәм тәртибе Әгерже муниципаль районының мәлкәти һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы тарафыннан раслана.

11.5. Аренда түләве бәяләү турындағы хисап нигезендей билгеләнә.

11.6. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре Палатасы муниципаль мәлкәтне арендага бирүче булып тора.

11.7. Бәйсез бәяләү нигезендей аренда түләве күләмен билгеләргә рөхсәт ителә.

11.8. Торак булмаган биналар өчен аренда түләве буенча ташламалар район Башкарма комитеты үтенечнамәсе буенча гамәлдәге законнар белән билгеләнә.

11.9. Урынны арендага бирү, конкурслар яки аукционнар үткәрмичә, Әгерже

муниципаль районнының мөлкәт һәм жыр мөнәсәбәтләре палатасы ризалыгы белән субарендага бирелергә мөмкин. Шул ук вакытта торак булмаган биналарның субарендага тапшырыла торган гомуми мәйданы ун проценттан арта алмый һәм бина мәйданыннан егерме кв. метрдан артык тәшкил итә алмый.

11.10. Муниципаль мөлкәтне арендалау шартнамәләрен исәпкә алу тиешле реестрны алыш бару рәвеше буенча вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

12 бүлек. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру

12.1. Муниципаль мөлкәт сәламәтлек саклауны, мәгарифне, халыкка социаль хезмәт күрсәтүне, физик культураны һәм спортны, мәдәниятне үстерүгә бәйле максатларда Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнарына, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы жырле үзидарә органнарына, муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә, Татарстан Республикасы территориясендә теркәлгән иҗтимагый һәм дини оешмаларга, юридик һәм физик затларга түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин; федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында муниципаль мөлкәт белән мондый ысул белән һәм әлеге пунктта күрсәтелгән максатларда эш итүне тыя торган нигезләмәләр булмаса, мәдәни кыймәтләрне, торак-коммуналь хужалыкның Гражданнар оборонасы объектларын саклап калу; юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү; торак фондына, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасына, үләт базларына, гидротехник корылмаларга хезмәт күрсәтү; Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле һәм башкарма хакимият органнарын тәэммин итү очен.

12.2. Муниципаль күчемсез мөлкәтне судка бирүче булып вәкаләтле зат тора.

12.3. Күчемсез милекне алга таба куллану турындағы каарны түләүсез файдалану шартнамәсе гамәлдә булу тәмамлангач, Эгерже муниципаль районнының мөлкәт һәм жыр мөнәсәбәтләре Палатасы кабул итә, баланс тотучы ризалыгы белән.

13 бүлек. Муниципаль күчемсез милеккә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларны дәүләт теркәве

13.1. Муниципаль күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларны дәүләт теркәве - гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль күчемсез мөлкәткә хокукларны күчү һәм туктату дәүләт тарафыннан барлыкка килүне, чикләүләрне (йөкләүне) тану һәм раслау юридик акты.

13.2. Дәүләт теркәве муниципаль күчемсез мөлкәткә теркәлгән хокукның яшәүнең бердәнбер дәлиле булып тора, ул суд тәртибендә генә дәгъваланырга мөмкин.

13.3. Муниципаль күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә дәүләт теркәве узарга тиеш.

13.4. Законнар нигезендә дәүләт теркәлергә тиешле күчемсез муниципаль мөлкәт (кучемсез мөлкәт), аерымланган су объектлары һәм жыр белән бәйле барлык объектлар - аларны, шул исәптән биналар, корылмалар, торак һәм торак булмаган биналар, күпъеллык үсентеләр, муниципаль унитар предприятиеләр мөлкәт

комплекслары буларак теркәлә.

13.5. Муниципаль күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларны дәүләт теркәвенә алу күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу буенча тиешле юстиция учреждениесе тарафыннан Закон нигезендә муниципаль берәмлек территориясендә башкарыла.

13.6. Муниципаль күчемсез мөлкәткә хокукларның булын, барлыкка килүен, туктатылуын, күчүен, чикләнүен (йөкләнүен) һәм аның белән алыш-бирешләрен дәүләт теркәвенә алу өчен нигез булып:

- үз компетенцияләре кысаларында һәм законнарда билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары тарафыннан чыгарылган актлар;
- муниципаль күчемсез мөлкәткә карата шартнамәләр һәм башка килешүләр;
- законлы көченә кергән суд каарлары;
- Законда билгеләнгән башка нигезләр.

13.7. Сатып алу чоры аркасында район сатып ала торган муниципаль күчемсез мөлкәткә милек хокукуы сатып алу чоры факты Законда каралган тәртиптә билгеләнгәннән соң дәүләт теркәве узарга тиеш.

13.8. Муниципаль күчемсез мөлкәткә өстенлекле хокукларны дәүләт теркәве белән беррәттән аңа хокукларны чикләү (чикләү), шул исәптән ипотека, ышанычлы идарә итү, аренда дәүләт теркәве узарга тиеш.

14 бүлек. Район бюджетына муниципаль милектән файдаланудан керемнәр жибәрү тәртибе

14.1. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген жайга салучы гамәлдәге законнар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә муниципаль милектәге мөлкәттән файдаланудан алынган керемнәр буларак исәпкә алына:

- муниципаль милектәге мөлкәтне вакытлыча биләүгә һәм аннан файдалануга яисә вакытлыча файдалануга тапшырган өчен аренда түләве рәвешендей алына торган акчалар;
- муниципаль милектәге мөлкәтне залог итеп тапшырудан, ышанычлы идарәгә тапшырудан алына торган акчалар;
- хужалык жәмғиятъләренең устав капиталларындагы өлешләренә туры килә торган табыш рәвешендей яисә муниципаль берәмлекнең акцияләре буенча дивидендлар;
- салым түләгәннән һәм башка мәжбүри түләүләрдән соң калган муниципаль унитар предприятиеләр табышларының бер өлеше;
- торак булмаган фонд объектларын һәм башка муниципаль мөлкәтне файдаланганда аренда түләүләрен вакытында түләмәгән өчен штраф санкцияләре;
- муниципаль милек объектларын хосусыйлаштырудан керемнәр;
- муниципаль учреждениеләренең активларын (мөлкәтен) һәм бетерелгән муниципаль унитар предприятиеләр мөлкәтен сатудан керемнәр;
- торак булмаган фонд объектларын арендалау хокукуын сатудан керемнәр;
- муниципаль милектән файдаланудан Россия Федерациясе законнарында каралган башка керемнәр.

14.2. Дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының

норматив актларында билгеләнгән алучылар буенча муниципаль милектән файдаланудан акчалар алу һәм бүлүне Финанс-бюджет палатасы гамәлгә ашыра.

14.3. Күчемсез мәлкәтнең муниципаль объектларын арендага тапшырудан кергән акчалар, аларның баланс булуларына бәйсез рәвештә, шулай ук торак булмаган фонд объектларына аренда хокуқын гамәлгә ашыру нәтижәсендә алына торган акчалар район бюджетына жибәрелә һәм район Советы билгеләгән тәртип нигезендә бүленә.

14.4. Районның муниципаль милкендәге ачык акционер җәмғиятъләр акцияләре буенча диавидендлар район бюджетына күчерелергә тиеш. Дивидендларны күчерүнен тулылыгын һәм үз вакытында башкарлыуын тикшереп торуны вәкаләтле зат башкара.

14.5. Хосусыйлаштыру тәртибенде муниципаль мәлкәтне сатудан алынган акчалар тулы күләмдә, тиешле мәлкәтне оештыруга һәм хосусыйлаштыруга чыгымнарын тотып, район бюджетына күчерелә.

Муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыруны оештыруга һәм уздыруга акчалар тоту чыгымнарын түбәндәгө төрләре буенча гамәлгә ашырыла:

а) хосусыйлаштыру процессларының нәтижәлелеген арттыру максатларында мәлкәтне сатуга әзерләү, шул исәптән маркетинг һәм финанс консультантларын җәлеп итү, базарны тикшерүне гамәлгә ашыру;

б) аның базар бәясен билгеләү һәм башлангыч бәя билгеләү өчен мәлкәтне бәяләү;

в) реестрга белешмәләр керту һәм депозитарийлар реестрыннан өзөмтә бирү буенча кыйммәтле кәгазьләр (регистраторлар) хужалары реестрын тотучыларның хезмәт күрсәтүләре өчен түләү, муниципаль милеккә хокукларны рәсмиләштерүгә, шулай ук Татарстан Республикасының «Әгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге тарафыннан акционер хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле башка чыгымнар;

г) милекне сатуны оештыру һәм уздыру;

д) сатып алучыларның үз йөкләмәләрен исәпкә алу һәм аларның үтәлешен тикшереп тору эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

е) судларда районның мәлкәт һәм башка хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау.

14.6. Муниципаль милек объектларын хосусыйлаштырудан керемнәр «Дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәгэ 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә бүленә.

14.7. Акчаларны күчерүне һәм алардан файдалануны районның Контрольхисап палатасы һәм Финанс-бюджет палатасы тикшереп тора.

15 бүлек. Муниципаль милекне исәпкә алу һәм контролъдә тоту

15.1. Муниципаль милеккә караган барлык объектлар инвентарылаштырылырга, бәяләнергә, исәпкә алышырга һәм тиешле реестрларга кертелергә тиеш.

15.2. Районда муниципаль милек объектларын исәпкә алу нигезен районның муниципаль милек реестры тәшкил итә.

15.3. Муниципаль милек реестрында муниципаль унитар предприятиеләр, муниципаль учреждениеләр мөлкәте, башка оештыру-хокукый рәвешләрдәге предприятиеләрдә муниципаль мөлкәт өлеше, муниципаль күчемсез мөлкәт, инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм муниципаль казна мөлкәте турында белешмәләр бар.

15.5. Районның муниципаль милек реестрын тотучы - вәкаләтле зат.

15.6. Муниципаль милек реестрын төзү һәм алыш бару тәртибе Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының мөлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре Палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15.6. Муниципаль милек объектларын инвестицияләу муниципаль милек объектларының бердәм реестрын төзү, объектлардан файдалану һәм аларны карап тоту тәртибенең үтәлешен контрольдә тотуның сығылмалы системасын тәэммин итү, муниципаль милек объектларыннан законсыз файдалану яисә читләштерү фактларын ачыклау, реконструкцияләүгә һәм капиталь ремонтка мохтаж күчемсез милек объектларын ачыклау, аларны алга таба куллану тәртибен билгеләу максатларында уздырыла.

15.7. Милек объектларын инвентарьлаштыру барышында объектларны тасвирлау һәм бәяләү, мәгълүматны реестрларга (мәгълүматлар базасын яңарту) керту һәм муниципаль мөлкәткә хокукларны теркәү (раслау) башкарыла.

15.8. Милек объектларының бәя характеристикалары Россия Федерациясе законнары нигезендә бәяләнә.

15.9. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы территориясендә күчемсез мөлкәтне техник исәпкә алу (инвентарьлаштыру) гамәлдәге законнар нигезендә махсуслаштырылган органнар тарафыннан үткәрелә.

15.10. Күчемсез милек объектларының бухгалтерлык исәбен муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр алыш бара, алар балансында муниципаль милек урнашкан.

15.11. Күчемсез милек объектларыннан алар бирелгән максатлар нигезендә файдалануны вәкаләтле зат тикшереп тора.